Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 15 (5306)
19 ЯНВАРЬ 1984 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПАРТИЯ ҚАРОРЛАРИ — ОММАГА!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андропов нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни тушунтириш учун лекторлар ва пропагандистлар группаларини республика областларига юборди. Ана шу группалар составига кирган олимлар, идеология ташкилотларининг ходимлари завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда, фан ва маданият муассасаларида лекциялар ўқийдилар, ҳозирги босқичда партиянинг социал-иқтисодий сиёсати ҳақида, СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловга қандай тайёргарлик кўрилаётгани тўғрисида, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, беш йиллик тўртинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан меҳнат коллективларининг конкрет амалий вазифалари ҳақида гапириб берадилар.

(ЎзТАГ).

тонгги газеталарда

● КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов 17 январь куни Кремлда Уругвай Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Арисмендига Ленин ордени топширди.

— Р. Арисмендининг ички ва ташқи реакция кучларига қарши, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт йўлидаги кураши Совет Иттифоқининг юксак мукофоти билан тақдирланди, — деди В. В. Кузнецов. Уругвай коммунистлари бошқа демократик кучлар билан биргаликда мана шу мардонавор курашни олиб бормоқдалар.

В. В. Кузнецов таъкидлаб ўтдики, АҚШ бошчилигидаги энг ашаддий агрессив империалистик доиралар Лотин Америкасида, бутун планетада миллий-озодлик ҳаракатларини бўғишга уринаётган, социализмга қарши «салб юриши» эълон қилган ҳозирги шароитда коммунистик ва ишчи партияларнинг, ер юзидаги барча виждонли кишиларнинг империализм ҳамлаларига қарши, хавфсизликни мустаҳкамлаш ва ядро ҳалокатининг олдини олиш йўлида тинчлик учун курашдаги ҳаракат бирлиги, айниқса катта аҳамиятга эгадир.

Р. Арисменди юксак мукофот учун КПССга ва Совет давлатига чуқур миннатдорчилик изҳор қилди.

КПСС XXVI съезди қарорлари амалда

УНУМДОРЛИКНИ ОШИРИБ, ТАННАРХНИ КАМАЙТИРИШ УЧУН КУРАШАМИЗ!

Тошкент шаҳри ва Тошкент области меҳнаткашларининг 1984 йилги СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Тошкент шаҳри ва области меҳнаткашлари саноат ишлаб чиқаришини ўстириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳамма турларини давлатга сотиш юзасидан 1983 йил учун олинган социалистик мажбуриятларни ва беш йилликнинг уч йили учун белгиланган топшириқларни бажардилар.

Тошкент шаҳри ва области меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни якдиллик билан маъқуллаб, план-топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган мусобақага актив қўшилиб, 1984 йил учун қуйидаги мажбуриятларни қабул қилдилар.

Бошланган суръатни мустаҳкамлаб, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, ички резервлардан янада тўла-тўкис фойдаланиш юзасидан белгиланган вазифаларни амалий равишда ҳал этиш кайфиятини бўшаштирмай, саноат маҳсулотини реализация қилиш йиллик плани муддатидан илгари бажарилади, маҳсулот етказиб бериш юзасидан олинган мажбуриятларга риоя этилади. Беш йилликнинг тўрт йили топшириқлари 12 декабрда бажарилади. Меҳнат унумдорлигини ошириш йиллик плани бир процент ортиғи билан бажарилади ва маҳсулот таннархи 0,5 процент камайтирилади. Топшириқдан ташқари 70 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади, 100 минг тонна кўмир қазиб чиқарилади, 55 минг тонна минерал ўғит, икки минг тонна пўлат прокати ишлаб чиқарилади, 50 та трактор, 100 та пахта териш машинаси тайёрланади. Чакана нархларда 55 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари қўшимча равишда ишлаб чиқарилади.

«Электрохимпром» бирлашмасида аммиак ишлаб чиқарувчи комплексни ўзлаштириш норматив муддати уч ой, Тошкент тўқимачилик комбинатининг Паркент филиали қувватларини ўзлаштириш муддати икки ой қисқартирилади. Ишлаб чиқаришнинг ва иш жойларининг ташкилий, техникавий даражасини аттестация қилиш, кўп станокларда ишлашни ривожлантириш ва ёндош касбларни эгаллаш ҳисобига умуман областда асосий ишлаб чиқаришдаги металл ишлаш машина-ускуналарнинг иш сменавийлиги коэффициенти 1,37 дан 1,4 га етказилади. Рационализаторлик таклифларини ва ихтироларни жорий этиш ҳисобига 75 миллион сўм иқтисодий наф олинади. Камида 300 турдаги маҳсулотга давлат Сифат белгиси берилишига эришилади ва олий сифат категориясидаги маҳсулотнинг салмоғи аттестация қилиниши лозим бўлган ҳажмнинг 35 процентига етказилади.

Капитал маблағ самарадорлиги ва қурилиш сифати оширилади. Меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириғи 1 процент ошириб бажарилади ва қурилиш-монтаж ишларининг таннархи 0,5 процент камайтирилади. Чала қолган қурилиш ҳажми беш процент қисқартирилади. Янги Ангрен ГРЭСидаги биринчи энергетика блоки муддатидан илгари ишга туширилади, СССР Конституцияси кунигача Тошкент паррандачилик фабрикасида 2,2 миллионта бройлер боқиладиган қувватлар ишга туширилади, Тошкент метрополитенининг янги участкаси норматив муддатдан 14 ой барвақт, 27 октябргача фойдаланиш учун топширилади. Планда кўзда тутилган мактабларнинг қурилиши ўқув йили бошлангунча битказилади. Уй-жой бинолари ,мактаблар, маданий-маиший объектларнинг камида 80 проценти «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топширилади.

Ер-сув ресурсларидан, агросаноат комплексининг ишлаб чиқариш потенциалидан фойдаланиш самарадорлигини оширишга эришилади ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш плани ошириб бажарилади. 435 минг тонна пахта, шу жумладан унинг камида 70 проценти биринчи нав билан тайёрланади, 323 минг тонна каноп пояси, 540 минг тонна сабзавот, 80 минг тонна картошка, 48 минг тонна полиз маҳсулотлари, 168 минг тонна мева ва узум, 2180 тонна пилла тайёрланади.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, зоотехника ишини, мол асраш ва боқиш технологиясини такомиллаштириш ҳисобига ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут 3300 килограммга, гўштга топшириладиган ҳар бош қорамолнинг ўртача вазни 425 килограммга етказилади, қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига тирик вазида 82 центнер гўшт ва 225 центнер сут етиштириш таъминланади. План топшириқларидан ўзиб кетилиб, давлатга 50,5 минг тонна гўшт, 155 минг тонна сут, 312 миллион дона тухум, 1000 тонна жун (соф тола ҳисобида) топширилади.

Темирйўл ва автомобиль транспортида пландан ташқари 500 минг тонна юк ва 5,5 миллион пассажир ташилади. Ҳаракат составидан яхшироқ фойдаланиш ҳисобига қўшимча юк ортиш учун уч мингта вагон бўшатиб берилади.

Аҳолига савдо ва маиший хизмат яхшиланади. Товар обороти ва маиший хизмат кўрсатиш йиллик плани муддатидан аввал бажарилади, пландан ташқари олти миллион сўмлик мол сотилади ва 400 минг сўмлик хизмат кўрсатилади.

Ҳамма турдаги ресурслардан тежаб-тергаб фойдаланиб, 37,3 минг тонна металл прокат, 427 миллион киловатт соат электр энергия, 147 минг гигакалория иссиқлик энергияси, 329 минг тонна қозон-печ ёқилғиси ва 8,6 минг тонна дизел ёқилғи тежаб қолинади.

Меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш, иш вақтининг зое ўтишини камайтириш соҳасидаги ишлар давом эттирилади. Саноат ва қурилиш ишчиларининг 62 проценти меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасига жалб қилинади. Меҳнат иштироки коэффициентини қўлланувчи бригадалар кўпайтирилади.

Тошкент шаҳри ва Тошкент областининг меҳнаткашлари 1984 йилги план ва социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш ва КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш ҳақида КПСС ленинчи Марказий Комитетига, унинг Сиёсий бюросига ваъда берадилар.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА ҚАБУЛ ЭТИЛГАН.

1984 йил 4 МАРТ СССР Олий Советига сайловлар

ЯКДИЛЛИК ВАЗИЯТИДА

СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи 117-Тошкент-Октябрь сайлов округи жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективлари вакилларининг сайловолди кенгаши партия билан халқ бирлигининг ёрқин намойишига айланди. Кенгаш 18 январь куни В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг маданият саройида бўлди.

«Миконд» заводининг мастери Т. М. Богдашкина ўз нутқида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Иномжон Бузрукович Усмонхўжаев мамлакат давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзод қилиб кўрсатилиши якдиллик билан маъқулланганлигини айтди. У КПССнинг жанговар отряди бўлган Ўзбекистон Коммунистик партиясига раҳбарлик қилиб коммунизм қуриш ишига, Ўзбекистон экономикаси ва маданиятини равнақ топтиришга ўзининг бутун кучи, билими ва тажрибасини сарфламоқда.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси касаба союз комитетининг раиси Р. Ф. Хўжаев, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг инженери Н. Ҳ. Раззоқова, «Строймеханизация» тресги партия комитетининг секретари В. В. Ерхов, Бадиий буюмлар фабрикасининг директори Р. Отажонова, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети комсомол комитети секретарининг ўринбосари С. Иванченко кўрсатилган номзодни қўллаб-қувватладилар.

Кенгаш 117-Тошкент-Октябрь сайлов округидан **Иномжон Бузрукович Усмонхўжаев**ни СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни қўллаб-қувватлаш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилди ва ундан мазкур сайлов округидан овозга қўйилишга розилик беришни сўради.

Қорақалпоғистон АССРдан СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Мўйноқ сайлов округи жамоат ва меҳнат коллективлари вакилларининг Мўйноқ шаҳрида округ сайловолди кенгаши бўлди.

Балиқ саноати Мўйноқ ишлаб чиқариш бирлашмаси консерва цехининг контрол-ўлчов асбоблари слесари Т. Мамбетниёзов консерва цехи ишчиси Г. Ш. Қўшчонова мамлакат давлат ҳокимияти олий органи Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилганлиги округда зўр маъқуллаб кутиб олинганлигини айтди. У илғор ишчини депутатликка ўз номзоди қилиб кўрсатган меҳнат коллективларининг қарорларини қўллаб-қувватлашни таклиф этди.

Мўйноқ матлубот союзи новвойхонасининг ишчиси И. Алибекова, район касалхонасининг ҳамшираси С. Бўронбоева, «Орол» совхози директорининг ўринбосари О. Сейдназаров, бошқа нотиқлар бу таклифни қўллаб-қувватладилар.

Кенгаш **Гулсара Шароповна Қўшчонова**ни 562-Мўйноқ сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатишни қўллаб-қувватлашга ва ундан шу сайлов округидан овозга қўйилишга розилик беришни сўрашга қарор қилди.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ УЛАРНИНГ НОМЗОДЛАРИНИ КЎРСАТМОҚДА

«Главташкентстрой»нинг «Промстройкомплект» ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб ўтган сайловолди йиғилиши Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Учқун Умаров**ни 116-Тошкент-Чилонзор сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

Қорақалпоғистон АССР Амударё районидаги «Ленинизм» колхозининг меҳнаткашлари шу хўжалик механизатори **Гулзебо Тожимова**ни 558-Амударё сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Андижон область, Хўжаобод районидаги Киров номли агросаноат комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг йиғилишида Андижон область партия комитетининг биринчи секретари **Солижон Мамарасулов** 580-Ленинск сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Қўқон ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинати коллективи СССР юстиция министри **Владимир Иванович Теребилов**ни 122-Қўқон сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

Пармалаш ва қаттиқ эрийдиган ускуналар Самарқанд тажриба заводи ходимларининг йиғилишида шу корхона олмос асбобини йиғувчи **Тамара Павловна Анишченко** 110-Самарқанд шаҳар сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Тошкент область Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози меҳнаткашларининг йиғилишида қуруқликдаги қўшинлар бош қўмондонининг ўринбосари армия генерали **Александр Михайлович Майоров** 119-Бўка сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Тошкент ГРЭСи коллективи СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари **Георгий Маркович Корниенко**ни 607-Чирчиқ сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатди.

Тошкент лак-буёқ заводининг коллективи СССР химия саноати министри **Владимир Владимирович Листов**ни 115-Тошкент-Ленин сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатди.

Наманган область Косонсой районидаги «Дўстлик» совхозининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари сайловолди йиғилишида шу хўжалик пахтачилик бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Абдусаттор Шарипов**ни 107-Чортоқ сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Обид Содиқов** Самарқанд областидаги «Булунғур» совхози меҳнаткашларининг йиғилишида 108-Булунғур сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатилди.

Бухоро область Свердлов районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоларининг сайловолди йиғилиши шу колхоз аъзоси **Жамила Азимовна Бозорова**ни 101-Ғиждувон сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида қарор қабул қилди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министрининг ўринбосари ўртоқ Сотволди Баратбоевич **Юсупов**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет ва хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлигининг автомобиль хўжалиги шофёри ўртоқ Рашид Қосимович **Тюменев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

• ТАШАББУСКОРЛАР ҲУЗУРИДА

ЯНГИ УФҚЛАР САРИ

ТОШКЕНТЛИК БУНЁДКОРЛАР ЯНГИ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИНИ ҚИЗҒИН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг навбатдаги бюроси «Тошкент шаҳридаги саноат, қурилиш ва транспорт корхоналари илғор бригадалари коллективларининг меҳнат унумдорлигини янада ўстириш, маҳсулот таннархини янада камайтириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва интизомни мустаҳкамлаш бўйича ташаббуси тўғрисида»ги масалани кўриб чиқди ва бу қимматли ватанпарварлик ташаббусини қизғин маъқуллади. Пойтахтнинг тўққиз зарбдор бригадалари орасида «Ташсантехгазмонтаж» тресги 1-монтаж бошқармасининг Ҳасан Зокиров бошлиқ слесарь-сантехниклар бригадаси ҳам бор. Бригада ана шу ватанпарварлик ташаббусининг ижодкорларидан бири бўлди.

Ҳасан Зокиров етакчилигидаги слесарь-сантехниклар бригадасининг номи тошкентлик уйсозлар ўртасида катта ҳурмат қозонган. Негаки, бу бригада санитария-техника ишларини доимо аъло даражада, тез ва соз бажариб келади. Бригада кўп йиллардан буён турар жой қурилишида узлуксиз бригада пудрати асосида ишлаб келади. Бу бош пудратчи бригадалар билан шартнома асосида амалга оширилади. Бригада ана шу метод асосида ишлаб, қувончли ютуқларни қўлга киритиб келяпти. Жумладан, санитария-техника системасини монтаж қилиш норматив муддатлари 30 процентгача қисқартирилди, қурилиш-монтаж ишлари таннархи арзонлашяпти ва бир қатор зарур бўлган қурилиш материаллари тежаб қолинмоқда. Беш йилликнинг ўтган йиллари мобайнида бригада меҳнат унумдорлигини 9,5 процент ўстиришга муваффақ бўлди. Тошкентнинг 2000 йиллигига қадар ўтган йил топшириғини бажарди. Ўн беш лар ташаббусининг издоши бўлган сантехниклар бригадаси шу кунда вақтдан ўзиб ишламоқда.

Бундай ютуқларга, албатта монтажчилар билан қурувчилар ўртасидаги ўзаро ижодий ҳамкорлик, меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича резервларни қидириб топиш, ишлаб чиқариш, технология ва меҳнат интизомига қатъий риоя қилиш қўл келмоқда.

— Бригадамизнинг ҳар бир аъзоси, — дейди ташаббускор бригада бошлиғи Ҳасан Зокиров, — турдош касбларни пухта эгаллаб олган. Бу эса бизга бир неча объектда бир йўла санитария-техника ишларини бажариш имконини беради. Ҳар бир ишчимиз техника янгиликлари билан жуда қизиқади. Уларнинг ўзлари доимо ижодий изланишади. Шунинг учун ҳам бригада аъзоларининг ҳар уч кишидан бири рационализатор ҳисобланади. Бригадамиз кўп йиллардан буён 2-«Моссантехоблстрой» трестининг монтаж бригадалари билан мусобақалашиб келади. Биз бу беллашувда бир неча марта ғолиб чиқдик. Ўзаро мусобақа янги марраларни қўлга киритишимизда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Ҳа, бригадир камтар йигит. Шу туфайли ҳам биз билан бўлган суҳбатда ўзи ҳақида «миқ» этмади. Трест раҳбарлари, бошқарма маъмурияти ташаббускор бригадир ва унинг коллективи тўғрисида эса тўлиб-тошиб, завқ билан гапирдилар.

Ҳасан Зокиров мана ўн йилдирки, коммунистик меҳнат зарбдори бригадасига етакчилик қилиб келяпти. У ўз касбининг устаси, моҳир ташкилотчи, меҳнатсевар ва тиришқоқ йигит. У ўз ортидан коллективни эргаштира олади, уларни янги марралар сари сафарбар этади. У етакчилик қилаётган бригада тез монтаж қилиш конкурсларида ишни аъло даражада бажариб, кўп марта ғолиб чиққан. Коллективдаги ўзаро ўртоқлик, иноқлик, ҳамжиҳатликни кўриб бошқа бригадалардаги л а р нинг ҳаваси келиши аниқ. Бригаданинг яна энг яхши хусусиятларидан бири шундаки, улар доимо ижодий изланиб, ишлаб чиқаришнинг янги-янги резервларини ишга соладилар. Бу эса коллективга янги меҳнат уфқларини очиб бермоқда.

Мана бригада яна бир ташаббус билан чиқди. Шаҳардаги корхоналарнинг саккиз илғор бригадаси қатори Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейига қадар меҳнат унумдорлигини ўстириш планини бажаришга аҳд қилди. Улар бу йилги социалистик мажбуриятларига пландан ташқари 12 минг сўмлик иш бажарамиз, бригада пудратига ўтишни туғаллаймиз, иқтисодий самараси 1,7 минг сўмлик иккита рационализаторлик таклифини жорий этамиз, юбилейга қадар 55 минг квадрат метр бўлган уй-жойларда санитария-техника ишларини тез ва соз бажарамиз, деб ёзиб қўйдилар.

Шу кунларда Ҳ. Зокиров бошлиқ бригада ана шу эзгу ният билан нафас олмоқда. Ташаббуснинг қаноти бор, дейишади. Бу ватанпарварлик ташаббуси шаҳар қурилишларида, корхона ва ташкилотларида, шу жумладан «Ташсантехгазмонтаж» тресги коллективлари ўртасида кенг қулоч ёймоқда.

Б. ЛЕБЕДЕВ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

СУРАТДА: бригадир Ҳасан Зокиров.
В. Луков фотоси.

ҲИССАМИЗНИ КЎПАЙТИРАМИЗ

Бирлашмамиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми материалларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов нутқи текстини қизғин маъқуллаб кутиб олдилар. Бу материаллар ва нутқ тексти бизни янги марраларга эришишга, мамлакат экономикасини ривожлантиришга қўшадиган ҳиссамизни кўпайтиришга илҳомлантирмоқда.

Мен раҳбарлик қилаётган бригада пландан ташқари 10 минг сўмлик юқори сифатли кўйлак тикиб чиқариб, ўтган йилги топшириқни муддатидан ярим ой илгари бажарди. Ишчиларимизнинг коммунистик меҳнат мактабида ўқиши кўп жиҳатдан шунга эришишга ёрдам берди. Ишчилар бу мактабда ўзларининг сиёсий ва иқтисодий билимларини ошириш билан бир қаторда меҳнатнинг илғор усулларини ҳам ўрганмоқдалар. Ишлаб чиқариш кўрсаткичларини яхшилаш учун бригадамизда резервлардан яхши фойдаланилмоқда.

Биз ўртоқ Ю. В. Андроповнинг меҳнат унумдорлигини пландан ташқари бир процент оширишга ва маҳсулот таннархини қўшимча равишда 0,5 процент камайтиришга эришиш хусусидаги кўрсатмаларини асосий партия топшириғи сифатида қабул қилдик. Коммунистик меҳнат зарбдорларининг ташаббуси билан бошланган профессионал маҳорат эстафетаси шунга хизмат қилади. Биз бу йилги ишлаб чиқариш топшириқларини 15 декабргача бажариш ва хом ашё сарфини камайтириш, бутун маҳсулотнинг ярмини Сифат белгиси билан тайёрлаб чиқариш мажбуриятини қабул қилганмиз.

В. МАЗАРКИНА,
Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бригадири.

Республикамиз ва Чехословакия конструкторлари ҳамкорлигида янги урчуқсиз, такомиллаштирилган тўқимачилик машиналарини яратиш борасидаги изланишлар яқинда ўз самарасини берди. Айни пайтда «Ўзбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида ана шундай машиналарнинг дастлабки тажриба намуналари тайёрланди. Ҳозирча ушбу машиналар синовдан ўтказилади.

СУРАТДА: урчуқсиз йигирув ма шиналарини созлаш жараёни.

А. ЖДАНОВ фотоси.

КПСС Марказий Комитети декабрь (1983 йил) Пленуми қарорлари—ҳаётга!

Беш йиллик ва коммунист

ТАШАББУСКОРЛАР ИЗИДАН

Пойтахтимиздаги саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг тўққиз илғор бригадирининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббуси тобора кенг қулоч ёймоқда. Биз тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлганимизда ҳам буни яққол ҳис этдик. Бирлашма партия ташкилоти секретари А. Алимбоев биз билан суҳбатда шундай деди:

— Шаҳар партия комитети маъқуллаган тўққизлар ташаббуси меҳнат унумдорлигини жадал оширишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Бизнинг бирлашмамиз илғор ишчилари ҳам бу ташаббусни қизғин қўллаб-қувватлам о қ д алар. Масалан, пешқадам 1-цех коллективи бирлашмамизда бу ташаббусни биринчилар қаторида қўллаб-қувватлади. Унга бағишлаб ўтказилган йиғилишда барча ишчилар якдиллик билан ана шу ташаббус изидан боришга аҳд қилганларини билдиришди.

Биз ана шу цехда бўлдик. Бригада усулида ишлаётган Ф. Кузнецова бошлиқ бригаданинг 33 чевари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини беш йилликнинг тўрт ярим йили планини бажариш билан кутиб олишга, меҳнат унумдорлиги бўйича беш йиллик топшириғини 1,8 процент оширишга бел боғлашибди. Жонона Зокирова, Дилором Пўлатова, Арофат Ҳамидовалар бошчилик қилаётган бригадаларнинг коллективлари ҳам Ф. Кузнецова бошлаган ташаббусга қўшилганлар.

Пешқадам цехнинг 420 чевари ўн биринчи беш йилликнинг тўрт йиллик планини шонли юбилейгача бажариш учун ҳозирданоқ ғайрат қилишяпти.

Бутун бирлашма бўйича эса ташаббус кенг қанот ёяётганининг гувоҳи бўлдик. 2-цехга ўтганимизда З. Юсупова бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадасининг ғайрат-шижоатига тасаннолар ўқидик. Хуллас, ҳамма бир жону бир тан бўлиб, республикамизнинг шонли юбилейини арзигулик меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш йўлида жонбозлик қилмоқда. Одатдагидек, коммунистлар бу ташаббусларга бошқош бўлмоқдалар. Масалан, пешқадам 1-цех партия ташкилотининг секретари Хатира Мақсудова бу ташаббуснинг кенг ёйилишига катта ҳисса қўшмоқда.

Бирлашма бўйича эса 300 чевар республикамизнинг шонли юбилейингача шахсий планларини бажариш учун курашишяпти. 850 чевар эса тўрт йиллик планларини адо этишга сўз беришган.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленуми қарорларидан, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқи текстидаги қоида ва хулосалардан илҳомланган тикувчилар ўз юксак аҳдларига яраша ҳар бир иш дақиқасидан унумли фойдаланишга, ички резервларни ишга солишга интилмоқдалар.

Т. НАЖМИИ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

● МЕҲНАТИНГ—ЗИЙНАТИНГ

ВАҚТДАН ЎЗГАНЛАР

...Хушхабарнинг қаноти бор дейишади. Ш. Р. Рашидов номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг биринчи тўқув фабрикаси иккинчи цехи мастер ёрдамчиси Михаил Попрацкийнинг ҳамкасб дўстлари ўн биринчи беш йиллик план-топшириғини муваффақиятли бажаргани билан чин дилдан муборакбод этишди. У беш йиллик планни муддатидан илгари адо этгани ҳақида меҳнат рапорти бериб, пландан ташқари 118 минг 144 метр сифатли хом сурп топширишга муваффақ бўлди. Бугунги кунда мастер ёрдамчиси М. Попрацкий ўз шахсий меҳнат календарида янги, навбатдаги 12-беш йиллик ҳисобини очди. Ҳозир у 1986 йилнинг февраль ойи ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

Бригадирнинг эришган меҳнат ғалабаси у бошлиқ бригада аъзоларини ҳам бениҳоя илҳомлантириб юборди. Михаил бошлиқ бригада беш кишидан иборат бўлиб, улар ҳам цехда биринчилар қатори янги метод — меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг бригада формасига ўтиб ишлашмоқда.

Бригаданинг кўп йиллик меҳнат фаолиятига эга бўлган ветеран тўқувчилари Магзия Гибадуллина, Нина Медьянкина ва ёш тўқувчи Татьяна Шпинтоллар типовой нормадаги 31 дастгоҳ ўрнига юқори зичликда 36 та тўқув дастгоҳига хизмат кўрсатишмоқда. Зарядловчи Абдуғаффор Холиқовнинг қарамоғида 72 та дастгоҳ бор. М. Попрацкийнинг ўзи эса типовой нормадаги 44 та ўрнига 104 та тўқув дастгоҳини бошқармоқда. Бу нормадан, 2,5 баравар кўп демакдир.

Ўтган йилнинг 20 октябридаёқ ўн биринчи беш йиллик план-топшириғини муваффақиятли бажаргани ҳақида рапорт берган иккинчи участка мастер ёрдамчиси Жаъфар Шамшитдиновни ҳам фабрика коллективи бу улкан ютуғи билан қизғин қутлади. Жаъфар ҳам меҳнат календарида 12-беш йиллик ҳисобини очди. У шу беш йиллик мобайнида ҳаммаси бўлиб 1 миллион 127 минг 100 метр сатин тўқиб топшириб, ҳозирда 1986 йилнинг февраль ойи ҳисобига ишламоқда.

Коммунистик меҳнат зарбдори шарафли номига сазовор бўлган бригада бошлиғи Ж. Шамшитдинов бундан бир йил муқаддам цехда ташкил этилган меҳнатнинг янги стимуллашган усулидаги комплекс бригадага етакчи этиб тайинланди.

У бошлиқ коллектив ҳар ой социалистик мусобақада ғолибликни эгаллаб келмоқда. Ишчилар кунлик ва ойлик план-топшириқлар н и мунтазам равишда 105—110 процентга бажариб, 4 хил ассортиментдаги матоларни юқори сифат билан тўқиб чиқаришмоқда.

Мазкур участка тўқув фабрикасида ассортиментга энг бой участка ҳисобланади. Улар сатин, миткаль, дока ва янги кўйлакбоп «блинка» матосини тўқишади.

Бригадирнинг қарамоғида бугунги кунда типовой нормадаги 40 ўрнига 72 та тўқув дастгоҳи бор. Коллективнинг пешқадам тўқувчилари Елена Шавилова ва Света Золотаревалар ҳам юқори зичликда нормадаги 31 дастгоҳ ўрнига 48 та тўқув дастгоҳига хизмат кўрсатишмоқда.

Ёш, илғор тўқувчи Елена Шавилова 85-ҳунар-техника билим юртини тугатгач, ўтган йили шу цехга ишга келган ва тез орада пешқадамлар сафидан муносиб ўрин ола билган тўқувчидир.

Зарбдорлар ҳамиша бошқаларга ўрнак бўлиб келишган. Уларни бир туйғу жипслаштириб турибди. Бу ҳам бўлса, — ўз меҳнатига ҳалол муносабатда бўлиш туйғусидир. Зеро, бусиз муваффақиятга эришиш қийин.

З. ДЎСТМУҲАМЕДОВА.

● БАХТИМИЗ УЧУН КУРАШГАНЛАР

ТАНИҚЛИ РЕВОЛЮЦИОНЕР

Тошкент вокзали олдида 14 Туркистон халқ комиссарига ўрнатилган ёдгорлик 1919 йилда сотқин Осипов раҳбарлигидаги контрреволюцион е р ларнинг ваҳшийлигига кишида қаҳр-ғазаб уйғотади ва айни пайтда улар қўлида ҳалок бўлган таниқли революционерларнинг жасоратини эслатиб туради! Ўша фитна қурбонларидан бири революционер Александр Яковлевич Першин эди. Тошкент Давлат архивида сақланаётган ҳужжатлар А. Я. Першин ҳаёти ва фаолияти ҳақида қизиқарли материаллар беради.

У Уфа губерниясида деҳқон оиласида дунёга келган. Красноярскда темир йўл ишчиси сифатида меҳнат фаолиятини бошлаган эди. 1903 йилдан партия сафига ўтган А. Першин 1905—1906 йиллар революциясининг актив иштирокчиси бўлган эди. Чор маъмуриятининг полицияси таъқибидан кейин у Октябрь революциясидан олдин Тошкентга келган.

Ўрта Осиё темир йўли бош устахонасида (ҳозирги Октябрь революцияси номидаги тепловоз ремонти заводи)да слесарь бўлиб ишлаган чоғларида ишчиларни чоризмга қарши курашга даъват этди. У Н. Шумилов ва В. Ляпин билан биргаликда фаоллик кўрсатиб ишлади. Тошкент шаҳар Советини ташкил этишда ҳам жонбозлик кўрсатди.

1917 йилнинг сентябрь ойида Туркистонда революцион ҳаракат кенг авж олиб кетди. Бу даврда Александровский парки (ҳозирги Коммунарлар боғи)да митинг бўлиб, унда олти минг киши иштирок этди. Унда М. Паршин, Н. Шумилов ва бошқалар оташин нутқ сўзлаб, халқни революцион курашга чорладилар. Митингда қуролли қўзғолонни бошлаш ва унга бошчилик қилиш учун революцион комитет сайланди. Унинг аъзолари сафида А. Першин ҳам бор эди. Кейинчалик у Туркистонда Октябрь революциясини тайёрлаш ва уни амалга оширишда қизғин иштирок этади. Сафдошларининг эслашича, Октябрь революцияси арафасида Тошкент шаҳар Советининг мажлисида кўпинча Совет секретарининг уйида ўтказиларди. Кейинчалик эса қуролли қўзғолон ва унга бошчилик қилиш плани ҳам тузилди. Бунда А. Першиннинг тинимсиз иш олиб борганини таъкидлайди.

Улуғ Октябрь революцияси ғалаба қозонгандан кейин коммунист А. Першин Туркистон республикаси Озиқ-овқат халқ комиссарлигида ҳормай-толмай иш олиб боради. У ёш Совет давлати революция ғалабаларини сақлаб қолиш учун қизғин кураш олиб бораётган бир даврда фронтни ва шаҳар аҳолисини озиқ-овқат билан таъминлашда, шаҳарда нонвойхоналар ташкил этишда жонбозлик кўрсатди.

Туркистонлик 14 комиссардан бири—А. Першин 1919 йилнинг 19 январига ўтар кечаси сотқинлар томонидан отиб ўлдирилди. Унинг жасади бошқа ҳалок бўлган комиссарлар билан бирга қардошлик мозори (Коммунарлар боғи)да дафн этилди.

Мана, сотқин осиповчилар фитнасининг қурбони оташин революционер А. Першин вафот этганига ҳам 65 йил тўлди. Бу даврда республикамиз жуда катта тарихий йўлни босиб ўтди. Бу йил Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ўзининг шонли 60 йиллигини нишонлайди. Бу даврда у катта тараққиётга эришди. Республикамизнинг бу улкан зафарларида коммунист А. Першиннинг ҳам ўз муносиб ҳиссаси бор.

И. САЛОМОВ,
Тошкент шаҳар Давлат архивининг ходими.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ХАТЛАР

Аҳоли миннатдор

Бешқайрағоч массивидаги Маҳорат кўчасида Акмал Икромов, Ғафур Ғулом, Ҳабиб Абдуллаев номли маҳаллалар жойлашган бўлиб, ана шу кўчанинг ўртасидан ўтган ариқ бир неча йилдан бери қаровсиз бўлиб ётар эди.

Яқинда шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармасига қарашли 2-ремонт қурилиш бошқармаси ишчилари ёрдамида бу кўча массивдаги энг кўркам кўчалардан бирига айлантирилди. Ариқлар четига бетон плиталар ётқизилиб, унинг четларига дарахт кўчатлари ўтқазилди ва ободонлаштирилди. Бу ишдан маҳалла аҳолиси миннатдор бўлишмоқда.

Л. ҲАМИДОВ,
пенсионер.

Кийим-бошимизни йўқотишди

Бошга тушганни кўз кўрар экан. Қўлимда уч ойдан бери юриб ҳарфлари йиртилиб кетган бир қоғоз — аниқроғи «Химчистка» фабрикасининг 6-қабул пунктидан берилган 693955 рақамли квитанция. Ўтган йилнинг 14 октябрида Чорсудаги ана шу пунктга эркаклар костюми ва Бельгияда ишлаб чиқарилган аёллар пальтосини топширган эдим. Эртаоига келиб костюмни олдик. Пальтонинг тайёр эмаслигини айтишди. Якшанбадан кейин келинг, дейишди.

Шундан сўнг Шоҳида Каримова бошчилик қилаётган бу «Химчистка» пунктига деярли ҳар куни келиб, пальтомдан хабар олдим. Бошлиқ «Эртага келинг» дейишдан нарига ўтмади. Охири топиша олмади. Бу ерда фақат мен эмас, жуда кўпчиликни кийимлари йўқолар экан. Нима сабабдан топширилган кийим-бошимизни йўқотишади? Бунга «Химчистка» пунктидаги ўз ишига лоқайдлик билан қарайдиган бошлиқлар жавоб бериши керак!

М. АЗИМОВА.

Қувурларни ким созлайди

Мен шахсий пенсионерман. Ёшим 75 га бориб қолди. Редакцияга хат ёзишга мени мажбур қилган нарса 16 йилдан буён яшаб турган уйимиздаги сув қувурлари ремонт қилинмаган. Бу ҳақда 64-уй жойдан фойдаланиш участкасига мурожаат қилиб чарчадик.

Ҳозир уйимиз ертўласидаги қувурлардан сув оқиб ётибди. Уйни ёлғиз ташлаб невараларимникига боришга қўрқиб қолганман. Чунки қаровсиз уйда албатта бирор кор-ҳол рўй бериши мумкин. Гоҳ қувур ёрилиб сув тошиб кетади, гоҳ бошқа кўнгилсизликлар такрорланиб туради. Иссиқ сувни ертўладан тўхтатиб қўйганмиз. Бизга ким ёрдам беради?

С. ЯМИНОВ.
«Марказ—15» квартал, 4-уй, 26-квартира.

● ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

ТАРТИБГА ЧАҚИРИБ ҚЎЙИЛДИ

Новомосковская кўчасидаги 18-уйда яшовчилар ўз қўшнилари И. Очаковская ҳақида коллектив шикоят ёзишган эди. Шикоятга имзо чеккан йигирмадан ортиқ киши бу аёл 10 йилдан ортиқ вақтдан бери ишламаслиги, чайқовчилик қилиши, маст бўлиб юриши, асоссиз равишда катталар ва болаларни ҳақорат қилишини баён этишган эди.

Редакция шикоятни чора кўриш учун Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг Ички ишлар бошқармасига юборган эди. У ердан жавоб олинди.

Текширишда маълум бўлишича, И. Очаковская чиндан ҳам ҳеч қаерда ишламайди, қўшнилари билан қўпол муомалада бўлади, лекин чайқовчилик билан шуғулланмайди. 18-уйда яшовчи аҳолининг умумий йиғилиши ўтказилиб, унинг жамият тартибига зид ахлоқи муҳокама этилди. И. Очаковская оилавий жанжалкаш сифатида ички ишлар бўлимида профилактик ҳисобга олинди. Ишга жойлашиши ҳақида ундан тилхат олинди. Эндиликда участка инспектори унинг ахлоқини мунтазам назорат этяпти.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЯНГИ ТЕЛЕФОН УЗЕЛЛАРИ

ПРАГА. Чехословакия аҳолиси 1984 йилда қарийб саксон мингта телефон олади. Ҳозирнинг ўзидаёқ янги телефон узеллари Прагада қуриб битказилди, Острава, Нитра, Трнав ва бошқа шаҳарларда қурилмоқда. Бу станцияларнинг қувватидан энг аввало ялпи уй жой қурилиши районларини телефонлаштиришда фойдаланилади. Қурувчилар телефон узелларини қуришга улгурмаган микрорайонларда кўчма телефон станциялари ўрнатилмоқда. Масалан, Братиславанинг янги райони Петржалкадаги кўчма телефон станциялар 3 мингтадан кўп абонентга хизмат қилмоқда.

ХАТАРЛИ ҚАДАМ

ҚУВАЙТ. Халқаро кескинлик кучайганлиги учун бутун масъулият Вашингтоннинг ҳозирги маъмурияти зиммасига тушади, деб ёзади Қувайтда чиқадиган «Ат-Талиа» ҳафталик газетаси.

АҚШ ўтказаётган агрессив милитаристик йўл бутун дунё учун жиддий хавф туғдиради. Оқ уй халқаро кескинлик юмшатилиши жараёнига путур етказишга, «совуқ уруш» даврига қайтишга интилмоқда. Айни вақтда АҚШ Ғарбий Европада ўртача олисликка учириладиган ядро ракеталарини жойлаштира бошлаб, шу билан ғоят хатарли қадам қўйди.

Совет Иттифоқи, деб ёзади газета, Вашингтоннинг авантюристик йўлига қарши Европада кескинликни тугатишга қаратилган бир қанча тинчлик ташаббусларини ўртага қўйди. Бундан ташқари СССР биринчи бўлиб ядро қуролини ишлатмаслик тўғрисида, шунингдек космик фазодан ҳарбий мақсадларда фойдаланмаслик тўғрисида бир томонлама тартибда мажбурият олди. Бироқ АҚШ Совет таклифларига салбий муносабатда бўлди. Натижада жаҳонда вазият кескинлашди.

МЕҲНАТКАШЛАР СОҒЛИҒИНИ ЎЙЛАБ

УЛАН-БАТОР. МХРда соғлиқни сақлашнинг моддий базаси доимо мустаҳкамланм о қ д а, унинг малакали медицина кадрлари билан таъминланиши яхшиланмоқда. Бу йил республикада врачлар ва ўрта малакали медицина ходимлари ёнига яна минг киши қўшилади.

Партия ва ҳукуматнинг кундалик ғамхўрлиги туфайли МХР қисқа муддат ичида меҳнаткашларнинг соғлиғини муҳофаза қилиш соҳасида катта муваффақиятларга эришди. Социалистик Монголия кўпгина ривожланган капиталистик мамлакатлардан ўзиб кетди: ҳозир республикада 10 минг аҳоли ҳисобига 22 врач ва салкам 80 нафар ўрта медицина маълумотига эга бўлган мутахассис тўғри келади. Давлат ҳар йили меҳнаткашларнинг соғлиғини муҳофаза қилишга бюджетнинг ўн процентини ажратади.

Монгол медикларига совет мутахассислари катта ёрдам бермоқдалар. Кўпгина касалхона ва поликлиникалар, лаборатория ва туғруқхоналар «СССРда ясалган» маркали энг замонавий аппаратлар билан таъминланган.

Шу беш йилликда турли касалликларнинг олдини олиш тадбирларини кенгайтиришга, қишлоқ аҳолисига медицина хизматини яхшилашга, илғор даволаш методларини клиника практикасига янада тузукроқ жорий этишга катта аҳамият берилади.

ЧССР. Бу болалар Прагадаги болалар боғчасининг тарбияланувчиларидир. Мактабгача тарбия янги программасига мувофиқ кичкинтойлар беш-олти ёшлигидаёқ техника асосларини тушунадилар.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ҚЎШИМЧА ТАДБИР

БУЭНОС-АЙРЕ С. Рауль Альфонсин ҳукумати Аргентинада турар жой етишмаслиги каби ўткир проблемани ҳал этиш учун махсус уй-жой қурилиши планини қабул қилди. Планга кўра, бу йил 70 мингта квартира қурила бошланади. 42 мингта квартирани шу йилиёқ фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда. Миллий ипотека (гаровга бериш) банки уй-жой проблемасини ҳал этиш юзасидан қўшимча тадбир сифатида шахсий уйлар қуриш учун имтиёзли шартларда қарз беради. Бундан ташқари турли компаниялар ва корхоналар уй-жой қурилишини кенгайтирадилар.

«Кларин» газетасининг таъкидлаб ёзишича, мамлакатдаги уй-жой проблемаси Аргентинада 2700 минг оиланинг манфаатларига у ёки бу даражада зарар етказмоқда. Бундай оилаларнинг 26 проценти умуман бошпанасиздир.

ЯНА ЭВЕРЕСТ ЧЎҚҚИСИГА

Пекиндан олинган хабарларга кўра чет эл альпинистларининг еттита группаси Хитой томонидан жаҳондаги энг баланд чўққи — Эверест чўққисини эгаллашга тараддуд кўрмоқда. Чўққига чиқмоқчи бўлганлар орасида АҚШ, Буюк Британия, Италия ва бошқа мамлакатларнинг командалари бор.

НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

ТРИПОЛИ. Ливиянинг Сирт шаҳрида «Американинг ядровий ракеталарига йўл йўқ», «АҚШнинг ажал уруғини сочувчи қуроллари Ўрта денгиздаги барча халқларга таҳлика солмоқда!» деган шиорлар остида Американинг ядровий ракеталарини Сицилияда жойлаштиришга қарши оммавий норозилик намойиши бўлиб ўтди.

Намойиш қатнашчилари Ливияга ва бошқа араб халқларига қарши фитна тўрини тўқиётган Рейган маъмуриятининг сиёсатини қаҳр-ғазаб билан қораладилар ва Америка империализмининг Яқин Шарқдаги агрессив режаларига қаршилик кўрсатишга азму қарор қилдилар.

● Ё МАШИНА ҲАЙДАНГ ЁКИ ПАРДОЗ ҚИЛИНГ

Саудия Арабистонида мамлакат тарихида биринчи марта аёлларнинг машина ҳайдашига рухсат этилди. Бу ерда эълон қилинган фармойишда алоҳида таъкидланишича, машина рулига ўтирадиган аёл жуда сипо кийиниши ва унинг юзида косметиканинг ҳеч қандай излари бўлмаслиги керак.

● ЙЎЛЛАРДАГИ ҲАЛОКАТ

Ўтган йили Германия Федератив Республикасида автомобиль фалокати туфайли 12 мингга яқин киши ҳаётдан кўз юмди. Бу ерда эълон қилинган маълумотларга кўра йўлларда юз берган ҳодисалар оқибатида шикаст кўрганларнинг умумий сони 370 минг кишини ташкил этган.

● МАКТАБДАН ҲАЙДАЛДИЛАР

Буюк Британиядаги вилоят шаҳарларининг биридаги ўрта мактабда ўқийдиган тўрт қиз ва уч ўғил бола мактабдан ҳайдаб юборилди. Текширув натижалари мактаб ўқувчиларининг гиёҳванд бўлиб қолганликларини кўрсатди, деб ёзади «Гардиан» газетаси.

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

КОБУЛ. Демократик Афғонистонда маориф давлат системасини ривожлантириш ва саводсизликни тугатиш — революцион ҳокимият амалга ошираётган муҳим вазифалардан биридир. Яқинда Саманган вилоятида 65 та саводсизликни тугатиш курси, Ҳирот вилоятида хотин-қизларнинг саводини чиқариш учун ўнлаб курслар очилди.

Пойтахтда чиқадиган «Ҳақиқати инқилоби савр» газетаси Кобул шаҳрининг ўзидагина саводсизликни тугатиш курсларида ҳозирги вақтда 51 минг киши ўқиётганлигини уқтириб ўтади.

* * *

ИСЛОМОБОД. Таниқли сиёсий арбоб Бегум Асғархон Хоним покистонлик хотин-қизларга эркаклар билан тенг ҳуқуқлар берилишини талаб қилди. У хотин-қизларнинг Лоҳурда бўлиб ўтган оммавий митингида нутқ сўзлаб, «Гувоҳлар тўғрисидаги қонун» деб аталмиш қонунни кескин танқид қилди. Шу қонунга мувофиқ бир эркакнинг гувоҳлик бериши икки аёлнинг гувоҳлигига тенг бўлади, деди.

Бегум Асғархон Хоним ўз ватандошларини хотин-қизларнинг ҳуқуқлари ва мамлакатда демократия тикланиши учун курашни активлаштиришга чақирди.

* * *

ИСТАМБУЛ. Туркияда чиқадиган етакчи газеталардан бири «Жумҳуррият» газетаси Туркиянинг мустақил ташқи сиёсий йўл ўтказишини, НАТО олдидаги ҳарбий мажбуриятлар бекор қилинишини ёқлаб чиқди. Бу мажбуриятлар мамлакатнинг миллий манфаатларини хавф остига қўяди. Туркия территорияси, деб таъкидлайди «Жумҳуррият» газетаси, ядро қуролидан ҳоли бўлиши керак. Газета ташқи сиёсатда Туркия республикасининг асосчиси К. Отатурк эълон қилган принципларга амал қилиш зарурлигини уқтириб, Совет Иттифоқи билан яхши қўшничилик муносабатларини янада ривожлантириш зарур, деб ёзади.

ҚОНУНГА ХИЛОФ

ДАМАШҚ. Исроил ҳарбий маъмурлари Иордан дарёсининг босиб олинган ғарбий соҳилида ўзбошимчалик ва қонунга ҳилоф ишларни давом эттирмоқда.

Фаластин ВАФА ахборот агентлигининг хабар беришича, босқинчилар Ал-Ҳалил шаҳри районида яна 3200 донум (бир донум 0,1 гектарга тенг) ерни мусодара қилдилар. Исроил солдатлари ана шу ерлардаги уйларни ва хўжалик бостирмаларини бузиб ташладилар.

* * *

Исроилнинг ҳукмрон доиралари босиб олинган араб ерларини «ўзлаштириш» планини амалга ошира бориб, бу йил Ғазо секторига яна «10» минг мустамлакачини кўчириб келишни мўлжалламоқдалар. Фаластинликларнинг «Ат-таамим» газетаси шу ҳақда хабар бериб, Шамир ҳукумати яқинида Иордан дарёсининг босиб олинган ғарбий соҳили ва Ғазо сектори территорияларида Исроил қонунларини жорий этиш тўғрисида қарор қабул қилганлиги муносабати билан Тель-Авивнинг янги босқинчилик тадбири хатарли эканлигини уқтиради. Газета Тел-Авив босиб олинган араб ерларини амалда Исроилга қўшиб олиш учун мустамлакачилик суръатларини кучайтираётганлигини уқтиради.

БАЛИҚЧИЛИК МАРКАЗИ

ҚОҲИРА. СССРнинг кўмагида қурилган баланд Асвон тўғонини бунёд этиш давомида ҳосил бўлган Носир кўли Мисрда балиқчиликнинг асосий марказларидан бири бўлиб қолмоқда. Бу сунъий денгизда ҳозирги вақтда бутун мамлакатда овланаётган балиқнинг тўртдан бир қисми етиштирилмоқда. 2000 йилга бориб бу кўрсаткич яна 15 процент ошади. Маҳаллий матбуотнинг ёзишича, Носир кўли аҳолини озиқ-овқат маҳсулоти билан таъминлаш проблемасини ҳал этишда муҳим роль ўйнамоқда.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

● Шифокор қабулида

ИЧКИЛИК — УМР ЭГОВИ

Ҳурматли редакция! Менинг дадам доим ичиб келадилар. Ўзлари бир кун «арақ — ҳаёт заҳари» дедилар. Арақ заҳар бўлса,нега дадам ичаверадилар!

З. ҲАКИМОВ,
6-синф ўқувчиси.

Ёш боланинг бу гапида жуда катта маъно бор. Ҳа, унинг дадаси айтгандек, арақ ҳаёт оғуси. Одам ичкиликка бирдан ўрганиб қолмайди. Уни киши оз-оздан ича бориб, сўнг ичкиликсиз туролмай қолади. Одам алкоголга жуда ҳам талабгор бўлади, ўзини ичкиликдан тия олмайди. Уйқу ва иштаҳа бузилади, бир маромда ишлаш, теварак-атрофдагилар билан алоқа ўрнатиш имконияти йўқолади. Бу ҳақда японларнинг ажойиб мақолини эслаб ўтамиз: «Дастлаб одам винони ичади, кейин вино винони ичади, сўнгра вино одамни ичади».

Чиндан ҳам алкоголь таъсири остида бутун организмнинг турли хилдаги бузилишлари йиғиндиси тушунилади.

Алкоголиклар пиянисталикнинг бошланғич даврида психик бемор бўлмайдилар, бироқ алкоголь улар учун алкоголдан пайдо бўладиган касалликнинг ва мижознинг юзага келишига замин бўлади.

Алкоголь заҳарли наркотиклар группасига кириб, тирик организмга зарарли таъсир кўрсатади. Масалан: бошоқли ўсимликлар уруғини бир стакан сувга солиб, устига 15—20 грамм спирт қўшилса, у ўсишдан тўхтайди ёки мушукнинг ажратиб олинган юрагига озиқали модда бериб турилса, юрак бир меъёрда ишлаб туради, ана шу юракка берилаётган озиқа ичига 4—5 процент алкоголь қўшилса юрак 15 минутдан кейин тўхтаб қолади. Шунга ўхшаш мисолларни жуда кўплаб келтириш мумкин.

Ичилган алкоголь меъда-ичак йўлидаги қонга сўрилади, орадан қисқа вақт ўтгач, психик фаолиятдаги ўзгаришлар сезилади. Баъзи одамлар, алкоголь ҳам ақлий, ҳам жисмоний иш қобилиятини оширади деб ўйлашади. Бу мутлақо нотўғри фикр. Бир мисол келтирамиз. Босмахонада ҳарф терадиган ишчиларга икки кружка пиво ичирилди (бунда пиво ичиб юрадиган одамлар танлаб олинди). Бу одамларнинг хатти-ҳаракати ташқаридан ўзгармади, аммо иш нормаси ўртача 15 процентга камайди, улар пиво ичмаган вақтидагига қараганда пиво ичганда ҳарф теришда анча хатога йўл қўйдилар.

Ичкилик жисмоний жиҳатдан барвақт қариб қолишга ҳам олиб келади, чунки марказий асаб системасидаги бузилишлар билан бир қаторда, бутун организм ҳам зарарланади. Асаб системасидан ташқари яна юрак-томир системаси, меъда-ичак йўли, жигар, жинсий сфера ва бошқа органлар ҳам зарарланади.

Ичилган алкоголь организмда қатор ўзгаришларга учраб, унинг бир қисми ёниб, сувга ва карбонат кислотага айланади. Ҳақиқатан ҳам ҳозирги вақтда олинган маълумотларга кўра алкоголь жигарга, буйракка ва бошқа тўқималарга «чўкиш», «ўтириб қолиши» аниқланган.

Хроник алкоголизмда — юрак-томир системаси бузилади, бунда томирлар торайиши ва кенгайиши содир бўлади. Бошга қон қуйилиши, бош оғриғи каби аломатлар бўлиб, асосан веноз система зарарланади, томирларнинг тонуси бузилади деган сўз, демак юрак иши бузилди дегани. Юрак бир маромда ишлаб туради, лекин хроник алкоголизм таъсири остида юрак мускуллари қисқариши жуда сусайиб кетади, юрак катталашади ва тез уради, кишн ҳансирайди, тери қопламлари кўкаради.

Алкоголь овқат ҳазм қилиш органлари йўлларига ҳам зарар етказади, алкоголь меъдага тушганда аввал ҳазм безларини қўзғатади, сўнгра одатдаги қўзғатгичлардан фарқли ўлароқ, ҳатто кичик концентрацияда ҳам шу қадар кучли таъсир қиладики, оқибатда ўткир гастрит — меъда шиллиқ пардасининг яллиғланиши касаллигини пайдо қилади.

Жигар организмда муҳим аъзо бўлиб ҳисобланади. У қон яратилишида катта роль ўйнайди. Алкоголь суиистеъмол қилишдан жигар зарар кўради, унинг ҳужайралари қурилиши бузилади. Аввал жигар ёғ тўпланиш ҳисобига катталашади, хужайралари ўзининг дастлабки функциясини, нормал химик реакцияларда қатнашиш қобилиятини йўқотади, бу эса жигарнинг модда алмашинувида ҳосил бўлган маҳсулотларни зарарсизлантириш қобилиятини йўқотади. Алкоголни суиистеъмол қилиш одам мускул аппаратининг ҳалокатига ҳам таъсир қилади.

Ота-онанинг пиянисталиги болаларнинг соғлиғига ёмон таъсир қилади. Бунда асосан асаб системаси зарарланади. Алкоголнинг ҳомилага таъсири онанинг ҳомиладорлик пайтида спиртли ичимликлар ичиши натижасида содир бўлади. Она ҳомиладорлик вақтида ичимлик ичишни давом эттирса, бола аксари боши катта, оёқлари ингичка бўлиб туғилади. Айниқса чақалоқда талваса тутиш кўп учрайди.

Ота-она алкоголизмга мубтало бўлган оиладаги ёмон шароитнинг бола соғлигига, ҳали такомиллашмаган асаб системасига ёмон таъсир кўрсатади. Одам ичкилик ичиб, тамаки чекиб ўзини-ўзи заҳарлагандан кўра, жисмоний меҳнат, физкультура ва спорт билан мунтазам равишда шуғулланиши узоқ умр гарови бўлади. Ўз вақтида дам олиш, тўйиб ухлаш, толиқиб қолмаслик ҳамда асабийлашмаслик соғликни мустаҳкамлашда муҳим омиллардир.

Н. ҚОСИМОВ,
медицина фанлари кандидати.

● *Газетхон илтимоси*

СЕМИРИШ ОМИЛИ

Мен ҳозир 9-синфда ўқияпман. Дугоналарим «Бунча нозиксан, озғинсан» дейишади. Семириш учун нима қилиш керак! Шу ҳақда маслаҳат берсангиз.

Г. КОМИЛОВА.

Оғирлиги ёшига нисбатан нормадагидан кам одам, аввало шифокор билан маслаҳатлашиб иш тутиши лозим. Чунки ўта озғинлик баъзи бир касаллик таъсиридан ҳам юзага келиши мумкин. Ўзи озғин, лекин соғлом одамнинг озиб кетишига биринчи сабаб —ўз вақтида овқатланмаслик, иккинчидан иштаҳанинг йўқлигидир. Бундай пайтда биринчи даволаш услуби овқатланиш вақтини, режимни аниқ-равшан маълум соатларга қатъий белгилаб олишдир. Ҳар доим нонушта, тушлик ва кечки овқатни бир хил вақтда истеъмол килиш лозим. Ана шунда физиологлар ибораси билан айтганда «шартли рефлекс» ҳосил бўлиб, ошқозондан маълум бир вақтда шира ажралиб чиқади, шу вақтда одам овқатлангиси келади ва шу йўсин иштаҳа очила боради.

Ҳар гал овқатланишни сабзавот маҳсулотлари билан бошлаш мақсадга мувофиқ бўлади.

Шуни унутмаслик кераккн, истеъмол этаётган овқат маҳсулотларининг тури ҳар хил бўлгандагина (кунда бир хил овқат емаслик назарда тутиляпти), киши аста-секин семира бошлайди. Бир кунда 100 граммдан кам бўлмаган миқдорда оқсил (балиқ, сузма-творог, гўшт, сут, тухумда кўп бўлади) истеъмол этиш керак. Ҳаётда доимо жисмоний ҳаракатда бўлувчилар қанд миқдорини чекланмаган ҳолда истеъмол этишлари мумкин. Нон, кондитер маҳсулотлари, ширинликлар, ун маҳсулотлари, макаронли овқатлар (семиз одамлар ейиши мумкин бўлмаган маҳсулотлар) тавсия этилади.

Истеъмол этиладиган ёғ миқдори ҳам кунига 100 граммдан кам бўлмаслиги керак (бунда овқат маҳсулотлари таркибидаги ёғлар ҳам инобатга олинади), жуда ёғли овқат ҳам иштаҳани пасайтиради.

Ўз вақтида овқатланиш, кун тартибига риоя этиш билан бир қаторда, жисмонан актив бўлишлик ҳам инсон тана оғирлигининг бир маромда бўлишига олиб келади. Куннинг маълум бир қисмини очиқ ҳавода ўтказиш, велосипед миниш, коньки, чанғи учиш саломатликни мустаҳкамлаш билан бир қаторда, инсонни тетик, бардам ва баркамол қилади, кайфият ва руҳиятини кўтаради, иштаҳасини оширади.

Қ. НИЗОМОВ,
шифокор.

ШАХМАТ КАМАЛАГИ

Тасвирда...

Мана бу позицияни ҳам тасвирий шахмат турларидан бирига киритиш мумкин.

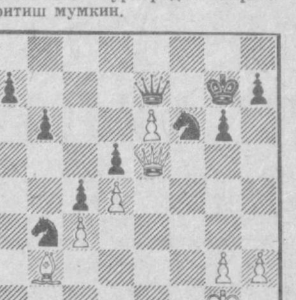

Бу вазият 1938 йили Голландияда ўтказилган машҳур халқаро «Авро-турнир»да ўйналган М. Ботвинник — X. Р. Капабланка учрашувида юзага келган. Шу ҳолатда юриш навбати келган Ботвинник (оқлар) филини фарзинга босади. Бу 12 юришли, яъни шахмат тарихидаги энг узун комбинациялардан бирининг кириш қисми — муқаддимасидир. Қоралар филни олишга мажбур. Иккинчи юришда оқлар отини ҳам қурбон қилади ва ҳоказо. 12-юришга борганда машҳур жаҳон экс-чемпиони бўлғуси тождор — 27 ёшли биринчи совет гроссмейстери М. Ботвинникдан енгилганини тан олади. Комбинациянинг дастлабки икки юришини айтиб бердик. Қани, қолган ўн юришни ўзингиз топишга ҳаракат қилиб кўринг-чи...

Орадан 16 йил ўтгач, бу ўйин ногоҳ давом этиб қолди. 1954 йили Амстердамда ўтказилган навбатдаги жаҳон шахмат Олимпиадасида қатнашган Ботвинник кўчада сайр қилиб юрганда бир қандолат дўконининг витринасида юқоридаги позиция тасвирланган тортни кўриб, ҳайратга тушади! Голландиялик қандолатчилар тасвирий шахмат жанрида ана шундай муносиб асар яратган эканлар.

Машҳур ёзувчи Эрнест Хемингуэй ўзининг ажойиб суратлар коллекциясидан фахрланиб юрарди. Бир куни ёзувчи ўз коллекциясини меҳмонларга кўрсатди. Меҳмонлардан бири картиналарни бепарвогина томоша қилиб борарди. Лекин у Месоньенинг «Шахмат партияси» деган сурати олдига келгач, тўхтади ва унга узоқ тикилиб қолди.

— Хўш, қалай, — сўрашди ундан,— ҳеч бўлмаса шу сурат ёққандир-а?

— Бўлмасам-чи! —жавоб берди меҳмон.— Ахир, оқлар уч юришда мот қиляпти-ку!

«Фарзин сиздан айлансин, дўстим...»

Кунлардан бир кун америкалик бир миллионер икки машҳур гроссмейстерни меҳмонга чақирди ва зиёфатдан илгари улардан бир қўл шахмат ўйнашларини илтимос қилди. Ким ютса дурустгина совға олажагини ҳам таъкидлаб қўйди. Гроссмейстерлар ўйинни бошлашдан олдин: энди нима қилсак экан, деб бошлари қотиб қолди.

Бунинг сабаби, шишадан ясалган шахмат доналарининг ичига ҳар хил ичимликлар қуйиб қўйилган, уларнинг энг зўри — фарзининг ичи тўла коньяк эди.

— Менинг бир шартим бор,— деди мезбон, таажжубланиб турган меҳмонларга қараб, — ким қайси донани ютиб олса, ўшанинг ичидагини шу заҳоти ичиши керак.

Ҳарифлар шоҳлари олдидаги пиёдаларини икки хона олға суриш билан ўйинни бошладилар. Оқ доналарни сураётган муғомбир Ласкер ўйин принциплари-ю ўзининг жаҳон чемпиони деган мавқеига тўғри келмаса-да, иккинчи юришдаёқ қора шоҳни нишонга олди. Мароци: «Шуям ўйин бўпти-ю» деган хаёлда яхши юришлардан бирини қилади. Учинчи юришда Ласкер фарзини билан қора шоҳнинг биқинидаги пиёдани урди-да «кишт» берди. Мароци бўлса мийиғида кулиб: «Дўстим, бугун намунча сахий бўлиб кетмасангиз» деса, Ласкер: «Фарзин сиздан айлансин, дўстим» деб жавоб беради. Қоралар шу заҳоти «ўлжа»ни, кейин унинг ичидагини уриб олади.

Қулоққа чалинган гаплардан

Бир ихлосманд Петросяндан сўраб қолди:

— Ҳужум қилиш яхшими ёки қарши ҳужумга ўтиш?

— Энг яхшиси — ютиш! — жавоб қилди жаҳон чемпиони.

* * *

Етти яшар Ҳасан билан Ҳусан шахмат суришаяпти. Ота келдида, тахтага қараб:

— Ҳасан ўйинни ҳозиргина бошлаган эдингларку бир отинг йўқ-а?— деди.

— Мен уни ҳуштакка алиштирдим, дада! — жавоб берди Ҳасан.

* * *

Бир йўла ўйин сеансидан кейин икки киши ғаплашиб турибди.

— Маэстро сени бўш шахматчи деб адресингга хунук гап айтди.

— Яхшиямки у сеннинг адресингни билмайди. Агар билганда борми, нималар дерди экан?!

* * *

Ота катта ўғли билан шахмат ўйнаётиб насиҳат қилди:

— Донадон қўл узишга шошилма, ютқазиб қўйишинг мумкин.

Ўйинни томоша қилиб турган кичик ўғли сўради:

— Дада! Ютқизса нима бўлади, қўлини узиб олишадими?

СССР спорт мастери
М. МУҲИТДИНОВ тайёрлаган.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
Холис хизмат бюроси

РАҲМАТ, ХАЛОСКОРИМ!

Мен Улуғ Ватан урушида беш йил бўлиб, 1945 йилда инвалид ҳолда она шаҳримга қайтдим. 1972 йилда буйрак хасталиги билан қаттиқ касалландим. Буйрак яллиғлангани учун операция қилиб, трубка қўйишди. Мени операция қилган ва даволаган ажойиб уролог-врач Темур Умаровни бир умр унутмайман.

Ўтган йили май ойида буйрагимдан трубка орқали қон кета бошлади. Мени тезда 1-шаҳар клиникасининг 2-урология бўлимига олиб келишди. Ҳаётдан умидим қолмаган эди. Лекин халоскор врачим Темур Умаров далда берди:

— Ёмон хаёлга борманг, касалингизни албатта тузатамиз, яхши қувватга кириб кетасиз.

Қўли шифобахш врачим мени яна ўзи операция қилди. Тузалиб оилам бағрига қайтдим. 1-шаҳар клиникасининг ажойиб урологи Т. Умаровга, бу ердаги жонкуяр ҳамшира қизларимга доим таъзим бажо этаман.

В. ТЎЙЧИЕВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, пенсионер.

МУҲТОЖ БЎЛИБ КУТГАНДА

Умр йўлдошимнинг юрак хасталиги тутиб, ҳаммамиз жонсарак бўлиб қолдик. Шунда вақт 19 дан 30 минут ўтган эди. Бешқайрағоч массивининг «Штаб» бекатидан «Тез ёрдам»га телефон қилдик. Подстанциядан:

— Машина юборамиз, сабр қилинглар, — дейишди.

Кутдик. Бир соат кутдик, икки соат кутдик Ҳамон «Тез ёрдам»дан дарак йўқ. Шу орада яна икки марта илтижо билан телефон қилдик. Ҳеч қандай натижа чиқмади. Орадан уч соат ўтгач, (бу орада бемор анча ўзига келиб қолганда) «Тез ёрдам» қорасини кўрсатди...

Бу нима деган гап! Бизнинг Бешқайрағоч массивимизда кимки «Тез ёрдам» чақирса 2—3 соатда зўрға етиб келади. Жонажон Коммунистик партиямиз инсон сиҳат-саломатлиги учун ҳамма шарт-шароитларни тўла-тўкис яратиб қўйган бўлса-ю, баъзи шифокорлар ўз ишларига шу қадар совуққонлик билан қараши уят эмасми!

Шаҳар тез шошилинч медицина ёрдами станциясидаги раҳбар ўртоқлар бу ачинарли аҳволга нима деб жавоб беришаркин!

А. МУҚИМОВ,
Бешқайрағоч массиви, Тўрақулов кўчасидаги 9-уйда истиқомат қилувчи пенсионер.

«АПШУ... АПШУ!..»

— Вуй, намунча совуқ, баданим титраб кетяпти, — деди бир синфдошимиз.

Ҳазилкаш бир ўртоғимиз эса, пальтосига ўралиб:

— Бай-бай-бай, бу ўзи мактабми, ё Антрактидами! — деб куларди.

Ҳамза районидаги биз ўқиётган Ғафур Ғулом номли 67-мактабда қиш кунлари синфхоналар иситилмайди. Ҳаммамиз дийдираб, дарс пайтида пальтомизга ўралиб ўтирамиз. Қўлларимиз совуқдан шағамдек қотиб қолганидан ручка ушлолмаймиз.

Ўқитувчиларимиз ҳам пальто кийиб юришади. Қор ёғиб, қаттиқ совуқ бўлган куни бир нозикниҳол ўқитувчимиз тишлари-тишларига тарақлаб тегиб, дарс ҳам ўтолмади.

Мактабимиз директори Ислом Бобохонов ҳузурларига кириб:

— Қачон мактабимиз иситилади! — деб сўрасак, у киши дастрўмолларини қўлга олиб:

— Апшу... апшу!.. Кечирасизлар... мен ҳам шамоллаб қолибман... апшу!.. — дейдилар.

Ҳамза район халқ маорифи бўлимидаги иссиқ хонада ўтириб лоҳас бўлаётган раҳбарлар совуққотишни исташса, бизнинг мактабга келишсин. Кейин улар ҳам бурунларига дастрўмол тутиб, «апшу... «апшу!..» деб кетишади.

Ғафур Ғулом номли 67-мактабнинг бир группа ўқувчилари.

● МЕДИЦИНА МУАССАСАЛАРИДА

«ЧИНОБОД»НИНГ ЯНГИ КОРПУСИ

Яқин-яқинларг а ч а кўпчилигимиз отпуска пайтида санаторий-курортларда даволаниш мақсадида республикадан ташқари— Ялта ёки Ессентуки, Сочи ёки Подмосковьега ошиқар эдик. Бугунги кунда эса республикамизда жойлашган санаторийларнинг ҳам шуҳрати ошиб бормоқда. Улар «Ботаника» ва Луначарский номли, «Чимён» ва «Чортоқ», «Оқтош» ва «Ситора», «Моҳи Хоса», «Чинобод» санаторийларида асаб системаси, ҳаракат аъзолари, ошқозон, қон айланиши, нафас хасталигига чалинган беморлар муваффақиятли даволанмоқда. Мамлакатимизнинг турли бурчакларидан ҳар йили келаётган 9 мингдан зиёд меҳнатчи «Чинобод» санаторийсида саломатлигини яхшиламоқда. Мусаффо ҳаво, сув, балчиқ, парафин, физиотерапевтика усули билан даволашдаги қулай шароитлар бу ерда бир марта бўлган кишида яна иккинчи марта келиш иштиёқини уйғотмоқда.

— Бизнинг санаторий, — деб ҳикоя қилади қарийб 25 йилдан бери саломатлик посбони бўлиб келаётган унинг бош врачи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, СССР Соғлиқни сақлаш аълочиси Раҳим Жўраевич Отабеков, —яқинда қурувчилардан янги 250 ўринли корпусни қабул қилиб олди. Нур билан даволаш, стоматология, лаборатория ва бошқа хизмат жойлашадиган яна бир янги диагностика корпусини қабул қилиб олишга тайёрланяпмиз. Моддий базани мустаҳкамлаш бу ерда ҳар бир сменада 600 кишининг дам олиши ва шифоланиши учун қулай шароит яратади. Бизнинг санаторийимизда асосан сурункали гастрит, ошқозон ва ўн икки бармоқли ичак яраси, сурункали колит ва энтерколит, ичакнинг функциялн хасталиги, жигар ва ўт йўли ҳамда ҳазм бўлиш аъзоларининг бошқа касалликларига чалинган беморлар яхши шифо топмоқдалар.

Т. КАРИМОВ.

* * *

СУРАТЛАРДА: санаторийнинг янги корпуси; минерал сув роҳатижон бўлибгина қолмай, айни чоқда шифобахш ҳамдир; санаторийнинг бош врачи Р. Д. Отабеков.

Автор фотолари.

● Фан изланишлари

КЎМИР — ОҚИНДИ СУВНИ ТОЗАЛАЙДИ

Украина ССР Фанлар ададемияси коллоид химия ва сув химияси институтида ишлаб чиқилган тозаловчи установкалар саноат оқинди сувини атроф-муҳитга ташлашга барҳам бера олади. Институтда қўлланган адсорбция методи самарадорлиги жиҳатидан мавжуд фильтрловчи усуллардан анча устун туради. Аралашмалардан тозаланган сувдан ёпиқ ишлаб чиқариш циклида кўп марта фойдаланса бўлади.

Установка авторлари активлаштирилган антрацит кўмирдан фильтр сифатида фойдаландилар. Алоҳида термик ишлов беришдан сўнг кўмирда кўпдан-кўп микроскопик ғоваклар пайдо бўлади. Шундай кўмир эриган аралашма молекулаларини сўриб, оқиндини зарарли моддалардан холи қилади.

Махсус приборлар тозаланган сув таркибини контроль қилиб туради. Ҳатто озгина аралашма пайдо бўлиши ҳам кўмир фильтри тамомила «тўйганлигини» билдиради. Энди шу кўмирни яна ишлайдиган ҳолатга қайтариш учун унга осонгина бир ишлов бериш кифоя қилади. Бу операция автомат режимда бажарилади.

Янги тажриба саноат адсорбцион установкалар республиканинг бир қанча химия корхоналарида ишлай бошлади.

ДЕТАЛЛАР УЧУН «ПРОФИЛАКТОРИЙ»

Ўзбекистон ССР Госкомсельхозтех н икасининг Тошкентдаги тажриба-ремонт-ме х аника заводида чопиқ тракторларининг едирилган деталлари ва мотор узелларидан иккинчи марта фойдаланиш йўлга қўйилди. Бу ерда ихтисослашган реставрация цехи ишга тушди. Ремонтчилар едирилган деталларга газотермик ишлов бериш янги методини қўллай бошладилар. Тирсакли вал, шатун, клапан ва моторларнинг бошқа қисмларидаги шикастланган жойларга юксак температурада металл порошоклар югуртирилиб тикланади.

ЎРМОН ФЕРМАЛАРИ УЧУН

Ўзбекистоннинг ўрмон хўжаликларида ер ҳайдалиб бўлди. Адир жойлардан минг гектардан кўп ер кўкламда ҳашаки экинлар экишга тайёрлаб қўйилди. Тошкент область Бурчмулла ўрмон хўжалигининг ходимлари 50 гектар тоғ ён бағрини ўзлаштирдилар. Бу ерда ёрдамчи ферма учун бедапоя барпо этилади. Фермага шу йил 70 бошдан кўп қора мол ва қўй, юзта от қўшилди. Ўрмончилар кўкламда қимиз тайёрлашмоқчи. Бахмал, Боботоғ ўрмон хўжаликлари ва бошқа хўжаликларнинг коллективлари ҳам бедазорлар барпо этишга киришдилар.

(ЎзТАГ).

● КИТОБ — ОЛТИН ХАЗИНА

Ибн Сино тенгдоши

Инсон сиҳат-саломатлиги бебаҳо бойлик бўлиб, уни муҳофаза қилиш тиббиёт кишиларининг шарафли бурчи саналади. Қадим замонлардан ҳакиму-фузалолар инсон соғлиғини ўйлаганлар, турли дардларга шифо излаганлар, беморларга даво берганлар. Ана шундай буюк алломалардан бири Абу Али ибн Синонинг тенгдоши Аз-Заҳровий ҳакимдир.

Машҳур бу табиб ҳақида СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир аъзоси, профессор Б. Д. Петров унинг китобига ёзган сўз бошисида шундай деб таъриф беради:

«Аз-Заҳровий асарлари Европада таржима қилингач, юқори баҳога эга бўлди. Ғарбий Европа жарроҳларининг асосий қўлланмасига айланди, муаллифи эса юксак тақдир ва шуҳрат соҳиби бўлиб қолди. Уни Цельсий ва Павел Эгинский билан бир қаторга қўйдилар».

Хўш, Аз-Заҳровий ким! Унинг тўлиқ номи Аббос аз-Заҳровий (Ғарбда Абулкасис номи билан машҳур) бўлиб, 936 йил атрофларида Испаниянинг Кордови шаҳри яқинида туғилган. У Ибн Синодан қирқ ёшлар чамаси катта бўлган. Тиббиётда эса ибн Сино билан бир қаторда туради. У табобатга оид «Китоб аз-Заҳровий» (ёки «Китб ат-тасриф» деб аталган ўттиз томли асар ёзган. Унинг ўттизинчи томи «Жарроҳлик ва унинг асбоблари ҳақида рисола» деб аталади. Мазкур асар XII асрнинг иккинчи ярмида Жерард Толедский томонидан лотин тилига таржима қилинган бўлиб, шундан сўнг Аз-Заҳровийнинг номи бутун Европага ёйилган. 1983 йили бу асар биринчи марта З. М. Буниятов томонидан рус тилига таржима қилинди. Таржима эса Москвада «Наука» нашриёти томонидан чоп этилди.

Аз-Заҳровийнинг медицинадаги хизматлари нимадан иборат! Аз-Заҳровий Розий ва Ибн Синодан фарқли ўлароқ, жарроҳлик фанини ривожлантирди. Маълумки, Шарқда даволаш ишлари яхши йўлга қўйилган бўлишига қарамай, жарроҳлик ишлари орқада эди. Аз-Заҳровий бу «ташландиқ» фанни юзага чиқаришга бел боғлаб, жуда кўп операциялар ўтказди, операцияга керак бўладиган янги асбобларни ихтиро қилди. У ҳали европаликларга маълум бўлмаган даволаш усулларини ишлаб чиқди. Фистула, гангрена, грижа, органлардаги тошлар, калла ва бошқа аъзо суякларини очиш ва ампутация (кесиш) операцияларини муваффақиятли равишда ўтказди. Ҳозирда «Потт касаллиги» деб аталадиган суяк силини Поттгача етти аср муқаддам таърифлаб берган эди. Кўз касаллиги бўлмиш «катаракта»ни операция қилиш ва уни мукаммаллаштириш устида иш олиб бориб, катта ютуқларга эришди.

Бундан ташқари, у унутилиб кетаётган куйдириш (каутеризация) фанини қайта ривожлантирди ва унинг усулларини ўз китобида батафсил баён қилди. Бу билан эса, Шарқ ва Европа медицинасининг ривожланишига катта ҳисса қўшди. Шунинг учун ҳам инглиз олими У. Монтгомери ўзининг «Ўрта аср Европасига исломнинг таъсири» номли асарида қуйидагиларни ёзган эди: «1100 йилдан тортиб то 1350 йилгача европаликлар маданий ва интеллектуал томондан араблардан орқада бўлиб, арабча асарларни лотин тилига таржима қилганлари ҳолда, улардан ўрганишни тўхтатмадилар. Айниқса арабларнинг философия ва медицина соҳасидаги таъсирлари диққатга сазовордир...».

З. М. Буниятов томонидан таржима қилинган Аз-Заҳровийнинг юқоридаги ўттизинчи томи уч бобдан иборат. Биринчи боби 56 фаслдан иборат бўлиб, 50 га яқин касалликни куйдириш (каутеризация) орқали даволаш усуллари баён қилинган. Иккинчи боби эса, 97 фаслдан иборат бўлиб, асбоблар, улар орқали операция қилиш йўллари ва уларнинг икки юздан ортиқ расмлари ҳам илова қилинган. Учинчи боби 35 фаслдан иборат бўлиб, синиқ-чиқиқларни даволаш усуллари ҳақида баён этилган.

Аз-Заҳровийнинг бу асари турли даврларда лотин, инглиз ва француз тилларига таржима қилинган эди. Энди эса унинг биринчи марта рус тилига таржима қилиниши медиклар учун ва медицина тарихини ўрганувчилар учун катта аҳамиятга эга бўлди. Шарқнинг буюк алломалари Розий, Ибн Сино, Беруний каби яна бир буюк истеъдоднинг номи элга ёйилди. Бунда эса, мураккаб ва оғир араб тилидан рус тилига таржима қилишга муваффақ бўлган З. М. Буниятовнинг хизматлари катта бўлди.

Маҳмуд ҲАСАНОВ,
Тўлқин РАСУЛЕВ.

СУРАТДА: Студентлар шаҳарчасида бунёд этилаётган янги замонавий ётоқхона биноларини кўриб турибсиз. Бу бинолар Беруний номли Тошкент политехника ва Ленин номли Тошкент Давлат университети студентлари учун «Главташкентстрой» қурувчилари томонидан бунёд этилмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

«Тошкент оқшоми»да босилган мавзуга қайтиб

ПОЧТА ИШИ ЯНА ОҚСАЯПТИ

Редакция почтаси ана шундан далолат бериб турибди. Фақат шу йил бошидан буён газета, журнал ва хатларнинг бир маромда етказиб берилмаётганлиги ҳақида бир неча ўнлаб сигналлар олдик. Бугун оқшомхонлар йўллаган навбатдаги бир туркум мактубларни эълон қилмоқдамиз.

Бизга почта бир маромда олиб келинмайди. Кўп ҳолларда якшанба ва душанба кунлари почта яшчиклари бўш туради. Сешанбада эса бир йўла уч кунлик хат-хабарни топиш мумкин. 16-алоқа бўлимига ҳанузгача «За рубежом», «Аргументи и факти» журналлари келмаган эмиш. Бунақада обуна бўлишнинг ҳам аҳамияти йўқолади-ку.

В. РЕПЕШКО,
Партия XXIII съезди кўчаси, 4-уй, 4-квартира.

* * *

Бизнинг массивимизда жуда яхши почтальон бор. У ҳамиша хат-хабарларни ўз вақтида олиб келади. Фақат «Вечерний Ташкент» газетасигина бундан мустасно. Биз 72-почта бўлимидан газетани чиққан куннинг эртасига оляпмиз.

НИКИФОРОВА,
Куйбишев шоссеси, 95«а»-уй, 6-корпус, 10-квартира.

* * *

Газеталарни ўз вақтида етказиб бермаслик кишини жуда ўйлантириб қўйяпти: обуна бўлишнинг нима ҳожати бор ўзи? Бундан кўра тинчгина киоскадан хоҳлаган газетани сотиб олиш осон эмасми? Масалан, ўтган йили мен «Смена» журналининг иккита сонини олмадим. «Правда» ва «Известия» газеталарини негадир вақти-вақти билан олиб келишди. Ҳозир ҳам шундай ҳол такрорланяпти. Почта ишидаги тартибсизликни тугатиш вақти келмадимикин?

С. БОРИНСКИЙ,
1/2 Қорақамиш массиви, 4-уй, 42-квартира.

* * *

Ўтган йили бўлгани сингари бу йил ҳам 74-почта бўлими ходимлари «Ташкентская неделя» газетасини оралатиб келтиришни давом эттиришмоқда. Обуначиларга бундай совуққонликни қандай баҳолаш мумкин?

Е. ДИДЕНКО,
Слоним кўчаси, 2-уй, 1-квартира.

* * *

«Комсомольская правда» газетасини олмаяпмиз. 180-алоқа бўлимида унга обуна карточкасини топиша олмаётган эмиш. Ҳолбуки, «Союзпечать»дан 93-буюртма бўйича уни жўнатишган экан. Қачонгача қидиришаркин?

В. ИГНАТЬЕВА,
Юнусобод, В—1, 20-уй, 66-квартира.

* * *

Бизга почтани ҳафтада икки марта олиб келишади. 167-почта бўлимидагилар бунга тегишли чора кўриш ҳақидаги илтимосимизга ҳеч қандай чора кўришмаяпти. Ёки қўпол жавоб беришяпти. Наҳотки, бу ерда шундай ишлаш одатдаги ҳол бўлиб қолган бўлса?

Т. КУДРЯВЦЕВА,
гражданавиацияси аэропорти, 82-уй, 35-квартира.

* * *

Биз ҳар йили газета-журналларга ёзиламиз. Лекин уларнинг фақат ярмини оламиз, холос. Гап шундаки, почта яшчиклари синган, улар беркилмайди. ЖЭКдагилар бу бизнинг ишимиз эмас, дейишяпти. Почта бўлимидагилар эса почта учун янги яшчиклар бериш имкониятига эга эмас эмиш. Нима қилайлик, энди?

Т. УСМОНХЎЖАЕВА,
«Марказ—26», Беруний кўчаси, 3-уй, 85-квартира.

* * *

15-почта бўлимида газеталарни етказиб бериш етарлича савияда ташкил этилмаган. Хат-хабарлар ҳар куни олиб келинмайди. Олиб келинган кунлари эса туш чоғида келтирилади. Тўққиз кун ичида «Советский патриот» газетасининг биронта ҳам сонини олмадик.

В. ПАЙГАНОВ,
Чехов кўчаси, 21-уй, 9-квартира.

* * *

Почтани кунора, гоҳида эса икки кундан кейин олиб келиш одат тусига кириб қолди. Обуначилар 147-почта бўлими ходимларига ишни йўлга қўйиш ҳақида илтимос қилишса, қуруқ гап билан қутулишяпти. Яна бир оз вақт ўтгач, эски ҳаммом — эски тослигича қолмоқда.

И. ГОЛОВКО,
Мўйноқ кўчаси, 148-уй.

* * *

Биз газетани, одатдагидек, уч кун кейин оляпмиз. «Тошкент оқшоми» ўрнига яшчикка мутлақо бошқа газеталарни ташлаб кетишяпти. Ҳолбуки, биз «Оқшом»нинг ҳар бир сонини тикиб боришга аҳд қилганимиз учун почтальон келтирмаган газета сонларини киоскадан сотиб олишга мажбур бўляпмиз. Қачон бунга чек қўйилади?

Ю. МУҲАМЕДОВ,
Мирзо Ғолиб кўчаси, 5-уй.

* * *

Ўғилларим Совет армияси сафида хизмат қилишяпти, уйдан анча узоқда. Табиийки, биз улардан хат-хабарларни интизорлик билан кутамиз. Бироқ ,улар юборган хатлар 117-почтада туриб қоляпти. Шунингдек, газета ва журналлар ҳам бир маромда келмаяпти. Участкамизда почтальонлар тез-тез ўзгартириляпти, лекин почта ишидаги тартибсизлик эса асло ўзгармаяпти.

Р. РАҲИМЖОНОВА,
Ш. Ғуломов кўчаси, 139-уй.

РЕДАКЦИЯДАН: Ўтган йили газетамиз саҳифаларида бир неча марта газета ва журналларни вақтида етказиб беришни яхшилаш масаласи кўтарилган эди. Бироқ газетхонларнинг хатларидан кўриниб турибдики, ўтган муддат ичида туб ўзгаришлар бўлмаган. Шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш-техника бошқармаси, Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги айрим конкрет ҳолларни таҳлил этиш, «яхшилаш, таъминлаш ва йўлга қўйиш...»га қаратилган қўшимча тадбирларни қоғоздагина ишлаб чиқишдан нарига ўтмаяпти. Мана, яна бир салбий фактни келтириб ўтайлик. Газетхон М. Келдиева ўтган йили «Юний натуралист» журналининг фақат биргина сонини олибди, холос. 14-алоқа бўлими ходимлари эса ўзларининг обуначи олдидаги бурчларини бажариш ўрнига бу масалани ҳал қилиш учун уни сарсон-саргардон қилдилар. Ўз вақтида чора кўриш ўрнига бутун йил мобайнида ваъдадан нарига ўтмадилар. Фақат газетамиз бу ишга аралашгандан сўнггина 14-алоқа бўлимининг сараловчиси Блинова айбдор эканлиги аниқланди... Ўтган йилнинг 28 декабрь куни «омади юришган» обуначи, ниҳоят, узоқ кутган журналларини олди. Энди унинг олдида биргина вазифа турибди: бир йўла вақт топиб ҳамма журналларни ўқиб чиқиши керак. Почта ишидаги бундай «ўта оперативлик»ни фақат тошбақа юриш билан изоҳлаш мумкин.

Бундай ҳолларга қачон принципиал баҳо берилади? Бу масала кун тартибидан батамом қачон олиб ташланади?

* * *

Газета яна бир марта «Тошкент оқшоми»да босилган мавзуга қайтди. Бу редакциянинг хоҳишича бўлгани йўқ, албатта. Балки оқшомхонлар шу масалани кўндаланг қўймоқдалар. Газета бугунги кун нафаси билан тирик. Уни етказиб беришни кечиктириш эса унинг информацион аҳамиятини, ғоявий таъсир қудратини маълум даражада пасайтириш демакдир.

Маълумки, қуруқ гап қулоққа ёқмайди. Обуначиларни почта алоқаси ходимлари ўйлаб топаётган ўнлаб объектив ва субъектив сабаблар қизиқтирмайди. Улар нашрларни обуначиларга ўз вақтида етказиш иши худди ишлаб чиқаришдаги муҳим звенолар сингари аниқ бўлишини ҳақли суратда талаб этмоқдалар. Шунинг учун ҳам «Тошкент оқшоми» редакцияси бу борада обуначиларнинг ёрдам беришига ишонади. Газетамиз редакцияси оқшомхонларга «Оқшом» газеталари шаҳарнинг турли районларида обуначиларга қандай етказиб берилаётгани ҳақида батафсил ва аниқ ёзиб юборишларини сўрайди.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ОБУНАЧИЛАРИГА САВОЛЛАР:

1. Сизга «Оқшом» газеталарини қачон етказиб беришяпти, ўша кунимими, эртасигами ёки кечроқми?

2. Иложи бўлса ўз ҳақингизда қуйидаги маълумотларни ёзиб юборсангиз: исм-фамилиянгиз, почта бўлимингизнинг номери, уй адресингиз.

Сизнинг таклиф ва мулоҳазаларингиз редакцияга ҳам, почта алоқаси ходимларига ҳам нашрларни ўз вақтида етказиб бериш ишини бир маромда йўлга қўйиш ва уни такомиллаштиришга хизмат қилади.

Редактор Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

«ТАШХЛЕБТОРГ»

ҚАНДОЛАТЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ, НОН ВА НОН-БУЛКА МАҲСУЛОТЛАРИНИ СОТИШ БЎЙИЧА КИЧИК СОТУВЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН 3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқувчиларга ҳар ойда 45 сўмдан 54 сўмгача стипендия берилади.

Курсларга 8—10 синф ҳажмида маълумотли қизлар қабул қилинади.

Курсларга кирувчилар: паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 3 дона фотосуратлар топширадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Тимирязев кўчаси, 2-уй. Кадрлар бўлими, телефон 35-41-31. (3, 22, 23, 29-трамвайлар, 19, 89-автобусларнинг «Тимирязев кўчаси» бекати).

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

МЕҲНАТ БЎЛИМИ

ТОМСК ОБЛАСТИ, ПРИМОРЬЕ ЎЛКАСИ ВА ҚОЗОҒИСТОН ССР ТЎРҒАЙ ОБЛАСТИНИНГ ЕСИЛ РАЙОНИДАГИ КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАРДА ИШЛАШ УЧУН

ОИЛАЛАРНИ УЮШГАН ҲОЛДА КЎЧИРИШНИ ЎТКАЗАДИ

Кўчиш учун ўз составида медицина комиссияси томонидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришдаги жисмоний ишга яроқли деб топилган камида икки меҳнатга лаёқатли аъзоси бўлган оилалар расмийлаштирилади. Запасга бўшатилган ёки оиласи бўлмаган истеъфодаги ҳарбий хизматчиларнинг кўчишига рухсат берилади.

Кўчиш учун расмийлаштирилган оилаларга бир йўла тўланадиган нафақа берилади, бепул тарзда йўлда юриш ва юкларни ташиш таъминланади. Кўчиб борилган ерда уларга уй (квартира) берилади, имтиёзли шартларда сигир сотилади, кўчиб борган оилалар икки йил давомида квартира ҳақини тўлашдан озод қилинадилар, амалдаги нормалар бўйича коммунал хизматлардан бепул фойдаланадилар.

Қишлоқ хўжалик касбларига эга бўлмаган гражданлар, уларни кўчиб борилган жойда эгаллашлари мумкин.

Приморье ўлкасига жўнашда Приморье ўлкасига кириш ва яшаш ҳуқуқини берувчи пропуск расмийлаштирилади.

Барча масалалар юзасидан мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 6-хона ва ишга жойлаштириш район пунктлари.

ГИЛАМ ХОНАДОНИНГИЗНИ ФАЙЗЛИ ВА ИССИҚ ҚИЛАДИ

МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИНИНГ

(биринчи қаватида)

20 ЯНВАРДАН 31 ЯНВАРГАЧА

мамлакатимизда ишлаб чиқарилган ва чет элдан келтирилган жозиба гулли, турли размер ва тусдаги гиламларнинг

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Савдо-кўргазмасига қуйидаги гиламлар ва гиламдўзлик буюмлари қўйилади:

Хива гиламлари, палослари, гиламдўзлик поёндозлари;

Олмалиқ, Қўқон, Наманган гиламдўзлик комбинатларининг ишлаб чиқарган палослари;

Ҳинд ва Вьетнам усталари қўлда тўқиган гиламлар;

Румин ва болгар палослари;

Гиламларни танлашдан аввал улар тўшаладиган жойни аниқланг.

Тез-тез кириб туриладиган меҳмонхона учун юпқа, мўйи калта гиламлар лозим бўлишини унутманг. Шўхчанг гулли гиламлар дарпардалар, мебелларнинг ғилофлари билан ҳамоҳанг бўлишига эътибор беринг.

Мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган гиламлар ва гиламдўзлик буюмларини нақд пулга ҳамда кредитга ҳам сотиб олиш мумкин.

ЦУМ (телефон 33-54-50)

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон—42-95-91).

СОТУВЧИЛИК КАСБИ КЕРАКЛИ ВА ҚИЗИҚАРЛИ КАСБДИР

БУ КАСБНИ

«ТАШКУЛЬТТОРГ» НИНГ 10-МАКТАБ-МАГАЗИНИДА

6 ОЙ ИЧИДА ЭГАЛЛАШ МУМКИН

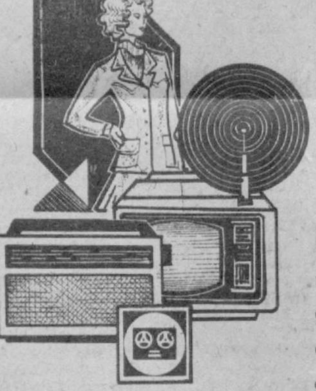

Сотувчига кишиларга хизмат қилишдек шарафли вазифа ишониб топширилган. Шунинг учун ҳам у доим мулойим ва эътиборли ҳамда маслаҳатгўй бўлиши лозим.

Мактаб-магазинга 8—10 синф ҳажмида маълумотли 16 ёшдан 25 ёшгача бўлган тошкентлик йигит ва қизлар қабул қилинади.

Қабул қилиш — кириш имтиҳонларисиз амалга оширилади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ҳар ойда ўқувчиларга 63 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Мактаб-магазинда ўқувчилар товаршунослик, Совет савдосини ташкил этиш, экономика, Совет ҳуқуқи фанлари бўйича билим оладилар.

Амалий машғулотларда улар ишда зарур бўладиган кўникмаларни эгаллайдилар.

Мактаб-магазинни тугатганларга маданий молларни сотиш бўйича «КИЧИК СОТУВЧИ» унвони берилади.

Ўқувчилар бир вақтнинг ўзида кечки мактабда ёки Совет савдоси техникумида ўқишлари мумкин.

Справкалар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 1-уй. Телефонлар: 91-30-10, 53-47-24, 53-47-25.

«ТАШКУЛЬТТОРГ» (телефон 91-30-10).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 42-95-91).

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги

РЕСПУБЛИКА СТЕНОГРАФИЯ ВА МАШИНКАДА ЁЗУВ КУРСЛАРИ

кундузги ва кечки бўлимга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курслар ўзбек ва рус тилларида замонавий иш юритувчилик асосларини эгаллаган секретарь-стенографисткалар ва машинисткаларни тайёрлайди.

Ўқувчилар курсларга бир йилда 2 марта қабул қилинадилар:

июль—августда, машғулотлар 1 сентябрда бошланади;

декабрь—январда, машғулотлар 1 февралда бошланади.

Маълумотлар олиш юзасидан қуйидаги адресга мурожаат этилсин: 700003, Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 174-уй (Бешёғоч, Комсомол кўли ёнида).

Ҳар куни соат 10.00 дан 19.00 гача. Телефон 44-30-61.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/I да **Ғийбат**, 20/I да **Ғариблар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/I да **Ёшликда берган кўнгил**, 20/I да **Ишонмасанг ўламан**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Экзотик фантазия»** ўргатилган гамадриллар группаси (19.30).

КИНО

19 ЯНВАРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЖЎНАТИЛМАГАН УЧ МАКТУБ» — **Санъат саройи** (16.00, 18.30, 20.30). Телефон 44-21-74); **Москва** (16.00, 18.30, 21.00), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (18.00, 21.00). Телефон 78-47-25.

«АМЕРИКАЧА ЎҒИРЛИК» — **Чайка** (жуфт соатларда). Телефон 77-06-20; **Ватан** (жуфт соатларда); **Нукус** (тоқ соатларда). Телефон 46-70-69; **Қозоғистон** (жуфт соатларда). Телефон 35-24-92.

«БЕҲУДАГА ЎҚ УЗМА» — **Искра** (жуфт соатларда). Телефон 39-14-59.

«КАСКАДЁРЛАР» — **Қозоғистон** (19.00). Телефон 35-24-92.

20 ЯНВАРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЖЎНАТИЛМАГАН УЧ МАКТУБ» — **Санъат саройи** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.30). Телефон 44-21-74; **Москва** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00). Телефон 33-05-01; **Восток** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00). Телефон 91-14-61.

«АМЕРИКАЧА ЎҒИРЛИК» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда). Телефон 78-47-25; **Чайка** (жуфт соатларда). Телефон 77-06-20; **Ватан** (жуфт соатларда); **Қозоғистон** (жуфт соатларда). Телефон 35-24-92.

«ЕНГИЛМАС» — **Нукус** (тоқ соатларда). Телефон 46-70-69.

«ҲАЁТНИНГ НАФИС ДАВРИ» — **Искра** (жуфт соатларда). Телефон 39-14-59.

«КАСКАДЁРЛАР» — **Қозоғистон** (11.00, 15.00, 19.00). Телефон 35-24-92.

Халқлар Дўстлиги орденли Беруний номли Тошкент ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ БЎЙИЧА

3 ОЙЛИК ПУЛЛИК КУРСЛАРГА

архитектура факультетига кирувчилар учун расм ва чизмачилик бўйича

4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 13-уй, 2-корпус, 3-қават, 65-хона.

М. Я. БУРЕШ НОМЛИ ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

8—10 синф ўқувчилари ва битирганлар учун 6 ойлик пуллик (кечки) тайёрлов курсларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида 1 февралдан бошланади.

Қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 32-уй, техникумнинг кечки бўлими. Телефонлар: 44-29-40, 44-24-42.

Тошкент шаҳар 63-билим юрти томонидан **Раҳимов Аваз Маҳкамович** номига берилган 298586 номерли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидаги Аброр Ҳидоятов номли 14-ўрта мактаб томонидан **Абдусаттор Абдумажидович Ҳошимов** номига берилган 426923 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ёш томошабинлар театрининг коллективи республикада хизмат кўрсатган артист Л. Саъдуллаевга онаси **Малика САЪДУЛЛАЕВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Октябрь район ошхоналар тресги маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари трестнинг энг кекса ходими, меҳнат ветерани **Ҳаитбой АЛИМОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

ТВ

ПАЙШАНБА

19 ЯНВАРЬ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Шахмат мактаби».
18.30 «Халқ ижодиёти».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Миллионлар ленинча университети».
20.00 «Бизнинг болаларимиз».
20.05 «Навқирон Россия». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 9-серия.
21.30 «Время».
22.05 Кубань Давлат казаклари хори куйлайди.
22.35 «Дунё воқеалари».
22.50 Кубань Давлат казаклари хори концертининг давоми.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Магнит суюқликлар». Илмий-оммабоп фильм.
18.55 «Гайдар билан биргаликда».
19.40 «Сиз яратган боғ».
20.10 Ж. Бизе. «Арлезиан қизи». 2-сюита.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали.
21.10 Телевизион ҳужжатли фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Самаранинг ташвишли тунлари». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
23.15 Волейбол бўйича СССР чемпионати

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Янгиликлар.
18.15 «Сўз кетидан сўз келар».
18.35 «Мисгар». Ҳужжатли фильм
18.45 СССР Олий Советига сайловлар олдидан.
19.15 «Дала ишлари кундалиги».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Адабий альманах».
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. Ҳамроқулов концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Инқилоб чавандозлари». Бадиий фильм
23.40 Янгиликлар.

II

18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 «Менинг, сенинг еринг». Ҳужжатли фильм.
19.05 Реклама.
19.15 КПСС Марказий Комитети декабрь (1983 йил) Пленуми қарорлари — ҳаётга!
19.45 Янгиликлар.
20.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Иқбол».
21.30 МТ II

ЖУМА

20 ЯНВАРЬ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время».
9.40 РСФСР халқ артисти А. Ворошилов куйлайди.
10.00 «Тоғ чўққиларидаги машъаллар». Илмий-оммабоп фильм.
10.10 «Навқирон Россия». Тўққиз серияли телевизион бадиий фильм. 9-серия.
11.35 С. Рахманинов асарларини Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси Катта симфоник оркестри чалади.
13.05 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 Мамлакат телевидение студияларининг ҳужжатли фильмлари:
16.05 «Шимолий Осетия санъат усталари ва бадиий коллективларининг концерти. Фильм-концерт.
16.40 Болалар учун фильм. «Ўрмондаги тутун».
17.30 «Стадион ҳамма учун».
18.00 «Сан-диегода боғ сайри». Телевизион ҳужжатли фильм.
19.00 «Расмларда қуёш акси бор».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Сайловлар олдидан».
19.45 Халқ куйлари.
19.55 «Офицерлар». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 Петроград. Ўн еттинчи йилнинг октябри. «Юлдузли соат». Телевизион ҳужжатли фильм.
23.05 «Дунё воқеалари».
23.20 Л. В. Бетховен. 23-соната. «Аппассионата».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Дон дельтасида». Телевизион ҳужжатли фильм.
9.35 ва 10.35 Тарих. 4-синф.
10.05 ва 14.00 Инглиз тили.
11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига Н. А. Некрасов лирикаси.
11.35 ва 12.40 В. Г. Короленко. «Ертўла болалари». 5-синф.
12.00 «Менга таянч нуқтасини беринг» (техникада ричагнинг роли ҳақида).
12.30 «Авача вулқони». Илмий-оммабоп фильм.
13.10 География. 7-синф.
13.40 Табиатшунослик. 4-синф.
14.30 20-30-йиллар совет манзарали живописи.
15.00 «Звездочёт» телевизион журнали.
15.45 И. А. Гончаров. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари.
16.30 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.45 «Бахтли аёл ҳақида фильм». Ҳужжатли фильм.
18.55 «Саёҳатчилар клуби».
19.55 Хоккей бўйича халқаро учрашув.
20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
21.30 «Время».
22.05 «Ердаги одамлар». Телевизион бадиий фильм.
23.20 Волейбол бўйича СССР чемпионати. Хотин-қизлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.15 Кўрсатувлар программаси.
11.20 Янгиликлар.
11.30 Рус адабиёти.
12.00 «Аср бошида». Бадиий фильм (рус.).
12.30 Янгиликлар.
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Янгиликлар.
18.15 «Бегона излар». Мульт-фильм.
18.25 «Ҳаёт каби тирик».
18.50 Ҳужжатли ленинънома.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Чорвачилик — зарбдор фронт».
20.00 «Дунё воқеалари».
20.30 «Ахборот».
20.50 Лирик концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Қора консулнинг ҳалокати». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
23.40 Янгиликлар.

II

9.00—16.35 МТ II.
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Ўқитувчилар учун консультация.
18.40 «Шахти». Телефильм.
18.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади.
19.20 «Осойишталик зонаси». Ҳужжатли фильм.
19.30 Тошкент область XXI партия конференциясининг очилишига. «Янги марралар».
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма.
21.30 МТ II.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

19 ЯНВАРЬ, 1984 й. Р—11028. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12